

НАУЧНИ СКУП „КРАЉЕВО – ГРАД И ЉУДИ”, КРАЉЕВО, 25. И 26. МАРТ 2022. ГОДИНЕ

Поводом 140 година од проглашења Краљевине Србије и имена града Краљева, у Краљеву је, у организацији Историјског архива Краљево и Историјског института из Београда, 25. и 26. марта 2022. године, одржан научни скуп „Краљево – град и људу”. На скупу је учествовало двадесет и четворо научних радника и истраживача из Историјског института у Београду, Института за стратегијска истраживања Универзитета одбране, Филозофског факултета Универзитета у Београду, Филозофског и Природно-математичког факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, те Завода за заштиту споменика културе из Краљева, Архивистичког удружења Босне и Херцеговине из Сарајева, Друштва историчара Рашког округа и локалних историчара из Краљева. Као представници Института за стратегијска истраживања Универзитета одбране, своје радове су представили пуковник др Миљан Милкић, виши научни сарадник, и пуковник др Далибор Денда, научни сарадник.

Рад скупа био је организован у четири панела и два радна дана у Свечаној сали Градске управе града Краљева. У првој сесији представљено је шест реферата посвећених темама из прошлости Краљева и околине, од праисторије до 16. века (Славица Мереник „Краљево у историографским делима”; Гордана Гаврић „Рам за археолошку слику Краљева”; Милош Ивановић „Жупа Морава и околне области у раном средњем веку”; Драгана Амедовски и Владета Петровић „Прелази на Западној Морави (15–16. век)”; Сејдалија Гушић „Значај Османског архива за изучавање историје Краљева” и Александра Јаковљевић „Трг Конарево у нахији Маглич (15–16. век)”). По завршетку првог панела, у заједничкој организацији Државног архива Србије и Историјског архива Краљево, отворена је изложба „Краљевина Србија и Краљево од 1882. до 1903. године”. У другој сесији, која се бавила историјом Краљева и околине у 18. и 19 веку и догађаја који су пратили проглашење краљевине и давање имена граду, представљено је, такође, шест реферата (Недељко В. Радосављевић, „Карановац у неколико путописа с краја 18. и из прве половине 19. века”; Ана Столић, „Подружина Женског друштва у Краљеву (1878–1914)”; Радомир Ј. Поповић, „Од Карановца до Краљева (Оглед о свакодневном животу вароши 1882. године)”; Бојана Миљ-

ковић Катић, „Око проглашења краљевине – политичке одлуке, државни статус и привредна политика“; Ирена Ђировић, „Владарска представа у време проглашења Краљевине Србије: Слика краљице Наталије Обреновић“).

Трећа сесија отворена је другог радног дана. У њој је представљено пет радова (Саша Станојевић и Далибор Елезовић, „Спољна политика Србије према суседним земљама од обнављања краљевине до стварања балканског савеза“; Биљана Стојић, „Одјек проглашења српске краљевине у француској политици и јавности“; Јелена Н. Радосављевић, „Грчка штампа о проглашењу Србије за краљевину“; Драгољуб Даниловић, „Краљево и Жичка епархија од 1882. до 1915. године“; Јована Шаљић Ратковић, „Покрштавање 'Турских Цигана' Жичке, Тимочке, Шабачке, Нишке и Београдске епархије у ослобођеној Србији“). У четвртој и последњој седници представљено је, такође, пет реферата (Гордана Гарић Петровић, „Пољопривреда у краљевачкој општини“; Новак Недић, „Технички развој Карановца/Краљева у обновљеној Србији до 1914. године“; Далибор Денда, „Потпоручник Жарко Боришић (биографија)“; Миљан Милкић, „Школовање подофицира у Ваздухопловној подофицирској школи у Краљеву (1947–1970)“; Ивана Пењишевић, „Промена броја становника и густине насељености западног Поморавља 1948–2011. године“). Крај сваког панела пратила је веома плодна и отворена научна расправа на високом академском нивоу.

На скупу су презентовани радови из различитих области историјске науке, попут политичке, привредне и војне историје, као и историје институција и црквене историје, који су обухватили широк временски дијапазон, од праисторије до данашњих дана. Централни међаш скупа био је датум 19. април 1882. године, када је име града Карановац преименовано у Краљево. Саопштења представљена на овом дводневном научном догађају била су, углавном, заснована на новој, до сада необјављиваној архивској грађи. Она су осветлила, из нових углова, турбулентну прошлост града смештеног на ушћу Ибра у Западну Мораву који је био, али и остао, значајан друштвени, привредни и културни центар Србије.

пуковник др Далибор Денда